Dosarul nr.2-11742/2024
2-24097977-12-2-02092024-1

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

12 martie 2026 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul centru)
Instanţa compusă din:
Președintele ședinței
Judecătorul Octavian Dvornic
Grefier Adriana Caraman, Matfei Eugenia

în sediul instanței, în ședință publică, a examinat cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Asociația Profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule" către SRL „Autogenius", Ciocan Sergiu intervenient accesoriu CA „General Asigurări" SA privind încasarea despăgubirii în ordine de regres, dobânda de întârziere și cheltuielile judiciare,

a constatat

Argumentele participanților la proces

La 02 septembrie 2023, reprezentatul Asociația Profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule", avocatul stagiar Mamaliga Elena -Maria a depus o cerere de chemare în judecată concretizată ulterior împotriva SRL „Autogenius", Ciocan Sergiu intervenient accesoriu CA „General Asigurări" SA solicitând încasarea în mod solidar a despăgubirii de asigurare în mărime de 14450 lei, dobânda de întârziere în mărime de 3480 lei, cheltuieli de evaluare în mărime de 800 lei, precum și cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat în mărime de 799,16 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3500 lei.

În motivarea acțiunii a indicat la data de 8 noiembrie 2022, în mun. Chișinău a avut loc accidentul rutier cu implicarea automobilelor Toyota RAV 4 cu nr/î ***** condus de ***** și autovehiculul de model Mercedes 315CDI cu nr/î *****condus de cet Ciocan Sergiu.

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05839903 din 18 septembrie 2021, Ciocan Sergiu a fost recunoscut vinovat de comiterea accidentului de circulație și totodată sancționat conform prevederilor art. 242 alin. (2) cod contravențional, după cum urmează: încălcarea de către conducătorul de vehicul a regulilor de circulație rutieră soldată cu cauzarea de vătămări corporale ușoare victimei sau cu deteriorarea considerabilă a vehiculelor, a încărcăturilor, a drumurilor, a instalațiilor rutiere, a altor instalații sau a al for bunuri.

Reclamantul indică faptul că deoarece la momentul producerii accidentului de circulație, Ciocan Sergiu a prezentat polița de asigurare RCA1-007470084 din 09,02.2022 eliberată pe numele asiguratului Ciocan Sergiu, de către CA "General Asigurări" SA, la 15.11.2022, persoana păgubită ***** a depus la biroul companiei de asigurare cererea privind constatarea pagubei, stabilirea și achitarea despăgubirii de asigurare.

Prin procesul-verbal din 15 noiembrie 2022, CA "General Asigurări" SA a constatat pagubele produse autovehiculului de model Toyota RAV 4 cu nr/î *****.

Ulterior, prin scrisoarea nr. 4871-2022 din 19 decembrie 2022, CA ”General Asigurări” SA a informat persoana păgubită cu privire la imposibilitatea soluționării pozitive a cererii de despăgubire, or, în cadrul regularizării dosarului de daună asigurătorul a constatat că la momentul producerii accidentului rutier autovehiculul de model Mercedes 315CDI cu nr/î *****se afla în locațiunea Autogenius SRL, respectiv polița de asigurare civilă pentru pagube produse de autovehicule eliberată pe numele lui Ciocan Sergiu nu produce efecte juridice și nu acordă protecția de asigurare Autogenius SRL.

Reclamantul mai menționează și faptul că având în vedere că la data accidentului de circulație din 08 noiembrie 2022, autovehiculul de model Mercedes 315CDI cu nr/î *****nu dispunea de asigurare de răspundere civilă auto care să acorde protecție de asigurare Autogenius SRL, potrivit art 20 alin. (5) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (în continuare - Legea nr. 414/2006), în vigoare până la 01.04.2023, drepturile persoanei păgubite prin accident de autovehicul tn care autorul și/sau autovehiculul au rămas neidentificați sau persoana vinovată nu are o asigurare obligatorie de răspundere civilă auto valabilă se exercită față de Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule, iar despăgubirile se achită fn conformitate cu art 14. fn acest caz, drepturile și obligațiile privind dosarul de daune, constatarea pagubelor, stabilirea și plata despăgubirilor, prevăzute de prezenta lege pentru asigurător, se vor atribui și Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule.

În acest context, persoana păgubită ***** a formulat în adresa Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule, o cerere de despăgubire în condițiile art 23 alin. (11) din Legea nr. 414 / 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (în continuare - Legea nr. 414/2006), în vigoare până la 01 aprilie 2023.

Astfel, la data de 20 ianuarie 2023, ***** a solicitat Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule acordarea despăgubirii de asigurare, urmare a prejudiciului suferit prin autovehiculului de model Toyota RAV4 cu nr/î ***** ce i se cuvine conform prevederilor prevăzute de Legea nr. 414/2006, având în vedere că la momentul producerii accidentului rutier, autovehiculul de model Mercedes 315CDI cu nr/î *****nu a fost asigurat de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule de către „Autogenius” SRL.

Corespunzător, Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule a comunicat prin scrisoare pârâților Ciocan Sergiu și Tori Trans SRL despre deschiderea de către Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule a dosarului de daune la cererea de despăgubire depusă de către persoana păgubită.

În acest sens, precizează că pe parcursul regularizării dosarului de daună nr. FVS/23/014, pârâții nu s-au prezentat la Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule pentru a face cunoștință cu procesul-verbal de constatare a pagubelor nr. 3058-22-RCA din 15 noiembrie 2022, nu și-au exercitat dreptul în ordinea prevederilor Legii 414/2006 de a depune obiecții la actele emise. *Per a contraria,* au ignorat corespondența expediată ulterior de reclamantă.

Ulterior, la 02 februarie 2023, în adresa „Autogenius” SRL și Ciocan Sergiu a fost expediată scrisoarea de informare, prin care au fost înștiințați despre necesitatea prezentării acestora la Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule pentru a face cunoștință cu procesul - verbal de constatare a pagubelor dar și despre necesitatea perfectării tuturor formalităților necesare în cazul în care ultimii sunt de acord să achite suma despăgubirii de asigurare pentru prejudiciul cauzat dar și despre dreptul de a formula obiecții Actului de constatare și să obiecteze asupra cuantumului despăgubirii de asigurare.

Pe cale de consecință, reieșind din faptul că, „Autogenius” SRL, în calitate de posesor al izvorului de pericol autovehiculul de model Mercedes 315CDI cu nr/î*****, nu a respectat dispozițiile de la art 4 alin. (1) din Legea 414/2006, Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule în temeiul art 33 alin. (3) din Legea nr. 414/2006 și în baza Ordinului nr. 235 din 16 februarie 2023, a aprobat cuantumul despăgubirii de asigurare în mărime de 141 450 lei pentru deteriorările cauzate autovehiculului de model Toyota RAV 4 cu nr/î ***** și a dispus plata acestei sume la contul bancar al persoanei păgubite *****.

La 17 februarie 2023, Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule a efectuat transferul bănesc, în mărime de 14 450 lei din mijloacele Fondului de Protecție a Victimelor Străzii, la contul bancar al persoanei păgubite *****.

Reclamantul notează faptul că cuantumul despăgubirii de asigurare a fost stabilit în baza Actului de Evaluare nr. 01-158/23 din 30 ianuarie 2023 întocmit de ”Eurotaxglas” SRL și Acordului nr. FVS/23/014 încheiat între reclamantă și persoana păgubită.

În vederea recuperării în ordine de regres a despăgubirii de asigurare achitate și soluționării litigiului pe cale amiabilă, la data de 04 aprilie 2023 reclamanta Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule ”a expediat în adresa „Autogenius” SRL și Ciocan Sergiu, pretenția de restituire a despăgubirii de asigurare în mărime de 14 450 lei și a cheltuielilor de instrumentare a dosarului de daune în mărime de 800 lei, cu acordarea unui termen de rambursare de 7 zile de la data recepționării.

Pe cale de consecință, având în vedere că de către reclamantă au fost epuizate toate tentativele de soluționare extrajudiciară a acestui litigiu pentru recuperarea despăgubirii de asigurare plătite ca urmare a comiterii de către Ciocan Sergiu la data de 08 noiembrie 2022 a accidentului de circulație, reclamanta formulează această cerere de chemare în judecată în vederea recuperării în ordine de regres a despăgubirii de asigurare plătite cu încasarea în mod solidar din contul lui Ciocan Sergiu și „Autogenius” SRL a tuturor cheltuielilor de judecare a pricinii.

În cerere cu referire la solicitarea privind încasarea prejudiciului se mai indică faptul că în condițiile speței, „Autogenius” SRL, în calitate de posesor al izvorului de pericol sporit nu a respectat obligația stabilită de art 4 alin. (1) din Legea nr. 414/2006 și nu și-a asigurat riscul de utilizare a mijlocului de transport în context prejudiciul material cauzat lui ***** prin utilizarea de către „Autogenius” SRL a mijlocului de transport nefiind asigurat de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, a fost reparat de Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule, dreptul de regres față de acesta și persoana vinovată în producerea accidentului rutier în limita sumei achitate a revenit Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule.

Corespunzător, având în vedere lipsa unei asigurări obligatorii de răspundere civilă auto pe numele „Autogenius” SRL, compensarea prejudiciului suportat de către persoana păgubită în accidentul din 08 noiembrie 2022 s-a făcut în condițiile Legii nr. 414/2006, având în vedere prevederile art 1998 alin. (1) și alin. (3) Cod civil, conform cărora, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. (...) O altă persoană decît autorul prejudiciului este obligată să repare prejudiciul numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Având în vedere calitatea de utilizator al autovehiculului de marca Mercedes 315CD1 cu nr/î *****,în condițiile art 3 și art 4 alin. (1) din Legea nr. 414/2006, „Autogenius” SRL incumbă și obligația asigurării obligatorii de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule în legătură cu utilizarea autovehiculului respectiv.

În cerere se mai indică și faptul că pârâtul „Autogenius” SRL nu a respectat obligația de asigurare obligatorie a răspunderii civile proprii legat de exploatarea autovehiculului de marca Mercedes 315CDI cu nr/î *****

Lipsa unei asigurări obligatorii de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule se confirmă prin copia Extrasului din Registrul general de asigurări interne care este parte componentă a Sistemului Informațional de Stat RCA-DATA, din care reiese că pentru autovehiculul de model Mercedes 315CDI cu nr/î *****, la data producerii accidentului de circulație, nu exista o asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule pe numele „Autogenius” SRL

Cu referire la întinderea prejudiciului, menționează că potrivit procesului-verbal de constatare a daunelor nr. 3058-22-RC din 15 noiembrie 2022 efectuat de CA ”General Asigurări” SA, Actul de evaluare nr. 01-158/23 din 30 ianuarie 2023, întocmit de ”Eurotaxglas” SRL în temeiul art. 23 din Legea nr. 414/2006, prejudiciul material cauzat a fost evaluat la suma de 14 450 lei.

Respectiv, reieșind din faptul că la momentul producerii accidentului rutier din 08 noiembrie 2022, pentru autovehiculul de marca Mercedes 315CD1 cu nr/î *****, nu exista o asigurare obligatorie de răspundere civilă auto care să acorde protecție de asigurare pârâtului „Autogenius” SRL, în temeiul prevederilor legale menționate *supra,* Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule, în calitate de administrator al Fondului de protecție a victimelor străzii, a compensat în numele și pentru Autogenius SRL și Ciocan Sergiu, daunele cauzate de către ultimul terței persoane păgubite *****, Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule a dobândit astfel dreptul de regres față de „Autogenius” SRL și Ciocan Sergiu în limita sumelor plătite și cheltuielilor suportate pentru compensarea prejudiciului cauzat de către pârâți.

Raportând normele citate la circumstanțele speței, constată existența obligației solidare a Iui Ciocan Sergiu și „Autogenius” SRL (în calitatea lor de persoane răspunzătoare de producerea prejudiciului în sensul Legii 414 din 22.12.2016, Legii 106 din 21.04.2022, în vigoare din 01.04.2023 și a regulamentului privind fondul de protecție a victimilor străzii apribat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 19/11 din 9 aprilie 2009) de a restitui suma în mărime de 15 250 lei, alcătuită din 14 450 lei - despăgubirea de asigurare achitată pentru prejudiciul cauzat prin avarierea parțială a autovehiculului de model Toyota RAV 4 cu nr/î ***** și 800 lei pentru evaluarea deteriorărilor autovehiculului sus menționat, achitate de A0 AP BNAAdin Fondul de protecție a victimelor străzii.

Pretenția Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule privind încasarea cheltuielilor legate de instrumentarea și lichidarea pretențiilor de despăgubire se întemeiază pe Factura fiscală seria 1Y nr. 3419298 din 28 februarie 2023, și Anexa nr. 01 la Actul dosarelor de daună, încheiate între Eurotaxglas SRL și AO AP BNAA, din care rezultă că reclamanta a achitat suma de 800 lei pentru efectuarea constatărilor pe dosarul de daune nr. FVS/23/014

Mai mult ca atât, menționează că cheltuielile în mărime de 800 lei pentru evaluarea autovehiculului avariat au fost suportate în legătură cu prejudiciul cauzat de survenirea căruia este culpabil pârâtul, și considerăm că aceste cheltuieli urmează a fi restituite inclusiv în conformitate cu art. 19 Cod Civil.

Cu referire la pretenția de încasare a dobânzii de întârziere, această pretenție se rezumă la încasarea în mod solidar din contul pârâților „Autogenius” SRL și Ciocan Sergiu a daunelor interese datorate reclamantei urmare a neexecutării obligației de restituire către Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule a despăgubirii de asigurare plătite și a costurilor de instrumentare a dosarului de daună.

Corespunzător, obligația pârâților Ciocan Sergiu și „Autogenius” SRL de recuperare AO AP BNAA a despăgubirii de asigurare plătite de către ultima este certă, lichidă și exigibilă iar neexecutarea acesteia din motive imputabile pârâților, atrage dreptul AO AP BNAA de a calcula și solicita încasarea dobânzii de întârziere.

Subliniază reclamantul că pretenția expediată în adresa pârâților, la 04 aprilie 2023, „Autogenius” SRL și Ciocan Sergiu au fost puși în întârziere de către Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule, fiind informați despre interesul legitim al reclamantului de a-i fi restituită, în termen de 7 zile calendaristice din momentul recepționării pretenției, suma despăgubirii de asigurare achitată.

Drept consecință, pentru neexecutarea în termen a obligației de plată ca urmare a somațiilor expediate în adresa „Autogenius ”SRL și Ciocan Sergiu, în corespundere cu prevederile art 942 din Codul civil, solicităm încasarea în mod solidar din contul pârâților a dobânzii de întârziere, calculată în mărime de 3480 lei începând cu data de 14 aprilie 2023 (data scadentă) până la data de 02 septembrie 2024, conform calculului anexat la prezenta cerere de chemare în judecată.

Cu referire la capătul de cerere privind încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantei a cheltuielilor de judecare invocă că potrivit ordinului de plată nr. 1646 din 9 august 2024, reclamanta a plătit taxa de stat în mărime de 799,16 lei, iar conform ordinului de plată nr. 1756 din 9 august 2024, reclamanta a plătit suma în mărime de 3 500 lei, reprezentând cheltuieli de asistenţă juridică, care se includ în cheltuielile de judecare a cauzei, pasibile încasării în mod solidar din contul pârâților

Suplimentar, conform ordinului de plată nr. 1702 din 9 august 2024 Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule a achitat taxa de timbru în mărime de 200 lei.

În temeiul prevederilor art. art. 4 alin. (1), 20 alin.(5), 33 alin.(3,8)din Legea nr. 414 și art. 39 alin. (9) din Legea nr. 106/2022, art. 35 lit. a) , 36 din Regulamentul privind Fondul de protecție a victimelor străzii, art. 774 alin. (1), art. 776, art. 942 alin.(1) şi (2), art. 2013 alin.(1,2,4) şi alin.(5) şi art. 2024 alin.(1) şi (2) Cod civil, art. art. 5, 7, 26, 39 alin. (13), 75, 80-82, 90, 94 alin.(1), 96 alin. (1), 166, art.167 Cod de procedură civilă, solicită admiterea acțiunii și încasarea din contul pârâților a sumelor revendicate.

Pe parcursul examinării cauzei reclamantul a depus o cerere de concretizare a pretențiilor privind încasarea cheltuielilor de judecată solicitând încasarea cheltuielilor de judecată pentru asistență juridică în mărime de 7000 lei și taxa de timbru 200 lei (f.d 70-71)

În ședința de judecată reprezentatul reclamantului Asociația Profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule”, avocat Angela Popil a susținut integral acțiunea și solicitat încasarea în mod solidar de la pârâți a despăgubirii de asigurare în mărime de 14450 lei, cheltuieli de instrumentarea a dosarului de daune în mărime de 800 lei, dobânda de întârziere în mărime de 3480 lei, cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat în mărime de 799,16 (lei, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 7000 lei.

Reprezentatul pârâtului „Autogenius ”SRL în ședința de judecată acțiunea nu a recunoscut, ulterior în ședința de judecată nu s-a prezentat.,

În referința depusă acțiunea nu a recunoscut și a solicitat respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată (f.d.88-90), în susținerea poziției a menționat faptul că la momentul producerii accidentului rutier contractul de locațiune a unității de transport cu n/î a fost reziliat prin actul de reziliere a contractului de locațiune din 12.08.2022.

Subsecvent, faptul rezilierii contractului de locațiune se probează prin extrasul din registrul operatorilor de transport, care dovedește faptul că, la 12.08.2022, automobilul Mercedes 315 CDI cu n/î ***** a fost eliminat din lista automobilelor care pot presta servicii de ransport.

Concomitent, atrage atenție asupra faptului că, potrivit legislației în domeniul transporturilor se prevede expres, că Operatorul de Transport de transport rutier și/sau conducătorul este oblige să dețină în dependență de tipul transport efectuat un șir de acte precum: a) extrasul din Registru; b) foaia de parcurs, de modelul prevăzut în Regulamentul transporturilor rutiere de persoane și bagaje;c) lista de control, de modelul prevăzut în Regulamentul transporturilor rutiere de persoane și bagaje; d) contractul încheiat cu beneficiarul transportului respectiv, în original;

Raportat la circumstanțele de fapt la prezenta speță, atestă faptul, că la momentul comiterii accidentului rutier, de către Ciocan Sergiu nu deținea careva acte eliberate de către persoana juridică, prin urmare, nu poate fi invocate faptul că Ciocan Sergiu a fost admis în calitate de șofer de către persoana juridică, respectiv, nu sunt în prezența riscului admis de către persoana juridică.

Pârâtul Ciocan Sergiu în ședința de judecată acțiunea nu a recunoscut, totodată a menționat faptul că a transmis automobilul în locațiune la „Autogenius" SRL.

Intervenientul accesoriu CA „General Asigurări" SA în ședința de judecată nu s-a prezentat, procedura de citare a fost efectuată, instanța a considerat posibil examinarea cauzei în lipsă.

În referința depusă a considerat că acțiunea reclamantului Asociația Profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule" către „Autogenius" SRL, Ciocan Sergiu, intervenient accesoriu CA „Acord Grup" SA privind încasarea despăgubirii în ordine de regres urmează a fi admisă. (f.d. 63-64)

Aprecierea instanței de judecată

Ascultând explicațiile reprezentantului reclamantului, studiind materialele cauzei şi raportându-le per ansamblu la prevederile legale ce guvernează speţa, instanţa de judecată consideră că acţiunea civilă urmează a fi admisă parțial din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.5 alin.(1) Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime, pe când potrivit prevederilor art.166 alin.(1) Cod de Procedură Civilă, oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept trebuie să depună în instanța competentă o cerere de chemare în judecată.

Potrivit art. 6 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăților şi intereselor legitime prin somare la executarea unor obligații, prin declararea existenței sau inexistenței unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalități, prevăzute de lege.

Conform dispozițiilor art. 118 Cod de procedură civilă, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecțiile părților şi ale altor participanți la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu art. 130 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală completă, nepărtinitoare

şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege, astfel încât fiecare probă apreciindu-se de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficientă pentru soluționarea pricinii.

Potrivit dispoziției art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată.

Potrivit prevederilor art. 240 alin.(1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii, iar în conformitate cu exigențele alineatului (3) același articol, instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant și în numele legii, în corespundere cu prevederile art.241 alin.(1) Cod de procedură civilă.

În ședința de judecată s-a constatat faptul că la 8 noiembrie 2022, în mun. Chișinău a avut loc accidentul rutier cu implicarea automobilelor de model Toyota RAV 4 cu n/î ***** condus de către ***** și autovehiculul de model Mercedes 315CDI, cu nr/î *****, condus de către Ciocan Sergiu.

Din conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI 05839903 din 8 noiembrie 2022, rezultă că, la data de 8 noiembrie 2022 în jurul orelor 10.30, în mun. Chișinău, str. M. Kogîlniceanu 17, Ciocan Sergiu conducând mijlocul de transport de model Mercedes 315CDI, cu nr/î ***** nu a manifestat prudență la volan, efectuând manevră de deplasare cu spatele, nu s-a asigurat și ca rezultat a accidentat automobilul de model Toyota RAV 4 cu n/î *****.(f.d.19)

Conform procesului -verbal cu privire la contravenție din 8 noiembrie 2022, vinovat de producerea accidentului rutier a fost recunoscut Ciocan Sergiu, conducătorul autovehiculului Mercedes 315CDI, cu nr/î *****.

Potrivit poliței de asigurare RCA I-007470084 din 9 februarie 2022, mijlocul de transport de model Mercedes 315CDI, cu nr/î ***** deținea poliță de asigurare la CA"General Asigurări", pentru perioada 09.02.2022 pînă al 08.02.2023, asigurat fiind înregistrat Ciocan Sergiu.(f.d 65)

În acest context se reține că la 15 noiembrie 2022, persoana păgubită ***** a formulat în adresa CA "General Asigurări" o cerere prin care a solicitat constatarea pagubei, stabilirea și achitarea despăgubirii de asigurare, cauzate în urma accidentului rutier.(f.d 33)

Astfel, potrivit procesului-verbal de constatare a pagubelor nr. 3058-22 RCA din 15 noiembrie 2022 efectuat de către CA"General Asigurări" și a Actului de primire a lucrărilor efectuate din 19 ianuarie 2023 s-a stabilit că mărimea prejudiciului cauzat automobilului Toyota RAV 4 cu n/î ***** constituie 14 450 lei.(f.d 35-36,40)

Prin scrisoarea nr. 4871-2022 din 19 decembrie 2022, CA "General Asigurări" SA a informat persoana păgubită *****, cât și Ciocan Sergiu cu privire la imposibilitatea soluționării pozitive a cererii de despăgubire în rezultatul accidentului rutier din 8.11.2022, menționând că la momentul producerii accidentului rutier, potrivit Registrului de Stat pentru evidența Transportului Auto, autovehiculul de model Mercedes 315CDI cu nr/î *****se afla în locațiunea „Autogenius" SRL. Respectiv Ciocan Sergiu încheind contractual de asigurare cu nr. RCAI 007470084 la 09.02.2022 a indicat eronat posesorul mijlocului de transport, prin ce au fost încălcate prevederile art. 4 alin. (1) din Legea nr.414 din 22.12.2006.(f.d 27)

Din actele anexate la dosar se atestă faptul că la data producerii accidentului rutier, 8 noiembrie 2022, posesor și utilizator al autovehiculului Mercedes 315CDI cu nr/î *****era „Autogenius" SRL, iar din conținutul poliței de asigurare eliberate de către CA "General Asigurări" se atestă că contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule seria RCAI-007470084 pentru autovehiculul de model Mercedes 315CDI cu nr/î *****, a fost încheiat pentru persoană fizică, Ciocan Sergiu.

Examinând materialele prezentate s-a constatat că autovehiculul de model Mercedes 315CDI cu nr/î *****, se afla în locațiune la „Autogenius" SRL.

Astfel, „Autogenius" S.R.L. la momentul accidentului nu s-a conformat prevederilor art. 4 alin. (1) al Legii nr.414-XVI din 22.12.2006 și nu a încheiat un contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto.

La data de 20 ianuarie 2023, *****, proprietarul autovehiculul de model Toyota Rav 4 cu n/î ***** s-a adresat către Biroul Naţional al Asigurătorilor de Autovehicule, solicitând achitarea despăgubirii de asigurare din Fondul de Protecție a Victimelor Străzii (f.d.37)

Prin demersul nr. 02-226/23 din 23.01.2023 Biroul Naţional al Asigurătorilor de Autovehicule a solicitat firmei "Eurotaxglas" SRL, evaluarea pagubelor privind reparația și/sau înlocuirea părților sau pieselor avariate, în baza procesului verbal de constatare nr.3058-22/RCA din 15.11.2022 întocmit de către "General Asigurări" (f.d. 41)

Prin scrisoarea nr. 01-158/23 din 27 ianuarie 2023 "Eurotaxglas" SRL a informat Biroul Naţional al Asigurătorilor de Autovehicule despre faptul că autovehicolul deteriorat Toyota RAV4 cu nr. de înmatriculare ***** este produs în anul 2021 sau până la 3 ani, iar la momentul examinării avea un parcurs de 009484 km. Conform prevederilor legislației, autoturismul deteriorat putea fi reparat la dealerul oficial.

După examinarea autoturismului, păgubitul a reparat autoturismul la stația de reparația "Merservice Auto " SRL . Drept dovadă a reparației servește factura fiscală nr. EAF 000034741 din 19.01.2023 și actul de îndeplinire a lucrărilor EAF 000034741.

Totodată fiind menționat că după examinare a actelor de reparații prezentate precum și a procesului verbal de constatare a daunelor, nu s-a identificat careva abateri. Toate lucrările de reparații efectuate sunt în corespundere cu procesul verbal de constatare a daunelor. Piesele ca au fost înlocuite erau constatate drept deteriorate.(f.d 44)

Prin Acordul nr. FVS/23/014 privind stabilirea despăgubirilor de asigurare, încheiat între Biroul Naţional al Asigurătorilor de Autovehicule și *****, părțile au convenit ca mărimea despăgubirii de asigurare pentru compensarea prejudiciului persoanei păgubite constituie sumă de 14450 lei.(f.d. 48)

Prin ordinul nr.235 din 16 februarie 2023 cu privire la regularizarea dosarului de daune nr. FVS/23/014, s-a aprobat despăgubirea de asigurare în sumă de 14450 lei pentru deteriorările cauzate autovehiculului de model Toyota Rav 4 cu n/î *****, ca urmare a producerii accidentului de circulație din 8 noiembrie 2022 din vina lui Ciocan Sergiu.(f.d. 49)

Potrivit Ordinului de plată nr. 721 din 17 februarie 2023, suma de 14450 lei a fost transferată de către BNAA pe contul persoanei păgubite *****. (f.d. 51).

La data de 4 aprilie, reclamantul Biroul Naţional al Asigurătorilor de Autovehicule a expediat în adresa pârâților „Autogenius" SRL și Ciocan Sergiu pretenția cu nr. 02-993/23 cu privire la recuperarea despăgubirii de asigurare în mărime de 14450 lei, pentru prejudiciul cauzat în urma producerii accidentului rutier din 08 noiembrie 2022 și a cheltuielilor pentru evaluarea pagubelor suportate de BNAA în sumă de 800 lei (f.d.52-53).

Prin urmare, se reține că pârâtul Ciocan Sergiu a recepționat somația privind achitarea despăgubirilor pentru prejudiciile cauzate în urma accidentului din 08 noiembrie 2022. Cu toate acestea, întrucât pârâtul a ignorat pretențiile formulate, reclamantul a fost nevoit să înainteze prezenta cerere de chemare în judecată.

În corespundere cu prevederile art. 5 alin. (1) al Codului de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Potrivit art. 9 Cod civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. (2) Drepturile şi obligaţiile civile apar: a) din contracte şi din alte acte juridice; f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane; h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice şi juridice şi a unor evenimente de care legea leagă apariţia unor efecte juridice în materie civilă.

Articolul 10 alin. (1) Cod civil, expres menționează că persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu lege, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri.

În corespundere cu art. 11 Cod civil, buna-credinţă este un standard de conduită a unei părţi, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere şi luarea în cont a intereselor celeilalte părţi la raportul juridic. În special, este contrar bunei-credinţe ca o parte să acţioneze în contradicţie cu declaraţiile pe care le-a făcut anterior sau cu comportamentul pe care l-a avut anterior în cazul în care cealaltă parte, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declaraţii sau acel comportament.

În corespundere cu art. 15 alin.(1), (2) Cod civil, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară. Modul de soluţionare a litigiului dintre părţi pînă la adresare în instanţă de judecată poate fi prevăzut prin lege sau contract.

Conform prevederilor art. 774 alin. (1) Cod civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute.

Prin prisma prevederilor art. 858 alin. (1) Cod civil, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii.

Art. 776 Cod civil, stipulează că obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

În drept, instanța de judecată relevă că, conform art.1822 alin.(1) Cod civil, prin contract de asigurare, o parte (contractantul asigurării) se obligă să plătească celeilalte părţi (asigurător) prima de asigurare, iar asigurătorul se obligă să plătească asiguratului, beneficiarului asigurării sau, după caz, terţului păgubit o prestaţie bănească (indemnizaţie ori despăgubire de asigurare) la producerea cazului asigurat în interiorul perioadei de asigurare.

Dispoziția art. 1872 alin. (1) Cod civil stipulează că, în cazul asigurării de răspundere civilă, asigurătorul se obligă să plătească o despăgubire pentru prejudiciul de care asiguratul răspunde în temeiul legii faţă de terţe persoane păgubite şi pentru costurile de apărare suportate conform art. 1863.

Prevederi legale similare se regăsesc și în alin.(1) art. 2024 Cod civil, conform cărora persoana care a reparat prejudiciul cauzat de o altă persoană are dreptul la o acțiune de regres împotriva acesteia în mărimea despăgubirii plătite persoanei vătămate dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

În conformitate cu prevederile art. 2 din Legea nr. 414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, (în vigoare la data producerii accidentului rutier 8 noiembrie 2022), prin posesor de autovehicul este desemnat proprietarul de drept al autovehiculului, precum şi persoana care posedă autovehiculul în temeiul unui contract de locaţiune, contract de leasing sau al unor alte titluri prevăzute de legislaţie.

Conform art. 3 al Legii nr. 414 din 21.12.2006, obiect al asigurării obligatorii de răspundere civilă auto îl constituie răspunderea civilă a posesorului şi utilizatorului de autovehicul pentru orice pagubă sau vătămare corporală produsă prin accident de autovehicul în limitele teritoriale de acoperire ale asigurării.

Conform art. 4 alin. (1) al Legii nr. 414 din 22.12.2006, persoanele fizice şi persoanele juridice care au în posesiune autovehicule supuse înmatriculării pe teritoriul Republicii Moldova sînt obligate să se asigure pentru cazuri de răspundere civilă auto ca urmare a prejudiciilor cauzate prin accident de autovehicul produs în limitele teritoriale de acoperire ale asigurării.

Potrivit art. 8 alin. (1) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006, cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto se realizează nemijlocit prin încheierea de contract de asigurare între proprietarul sau utilizatorul de autovehicul şi asigurătorul licenţiat pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto, care se perfectează pe suport de hârtie şi/sau prin mijloace tehnice electronice în regim on-line, conform procedurii stabilite prin actele normative ale autorității de supraveghere.

(4) Contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto reprezintă un înscris unic format din poliţa de asigurare RCA sau din certificatul de asigurare ”Carte Verde”, emise de asigurătorul de răspundere civilă auto conform legislaţiei, cu semnătura olografă sau cu semnătura electronică avansată calificată a asigurătorului. Poliţa de asigurare RCA şi/sau certificatul de asigurare ”Carte Verde” se eliberează cu condiţia achitării integrale a primei de asigurare.

Conform art. 20 alin. (5) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006, drepturile persoanei păgubite prin accident de autovehicul în care autorul şi/sau autovehiculul au rămas neidentificaţi sau posesorul autovehiculului nu are încheiată asigurare obligatorie de răspundere civilă auto se exercită faţă de Biroul Naţional al Asigurătorilor de Autovehicule, iar despăgubirile se achită în conformitate cu art. 14. În acest caz, drepturile şi obligaţiile privind dosarul de daune, constatarea pagubelor, stabilirea şi plata despăgubirilor, prevăzute de prezenta lege pentru asigurător, se vor atribui şi Biroului Naţional al Asigurătorilor de Autovehicule.

Potrivit art. 33 alin. (1), (3),(8) din Legea nr.414 din 22 decembrie 2006, fondul de protecţie a victimelor străzii se instituie în vederea protejării persoanelor păgubite prin accidente produse de autovehicule ai căror proprietari sau utilizatori nu au respectat obligaţia de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, de autovehicule neidentificate şi/sau obţinute pe cale ilicită.

(3) Fondul de protecţie a victimelor străzii este destinat plăţilor de despăgubiri pentru vătămări corporale sau deces dacă autovehiculul sau autorul accidentului a rămas neidentificat, precum şi plăţilor de despăgubiri pentru avarierea ori distrugerea de bunuri şi vătămări corporale sau deces dacă proprietarul sau utilizatorul autovehiculului răspunzător de producerea accidentului nu a respectat obligaţia de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto sau autovehiculul a fost obţinut pe cale ilicită.

În vederea recuperării sumelor cheltuite din Fondul de protecţie a victimelor străzii, Biroul Naţional poate înainta, în limitele despăgubirii de asigurare achitate, acţiune de regres faţă de persoanele răspunzătoare de prejudiciu.

Conform art. 2013 Cod civil, persoanele a căror activitate este legată de un izvor de pericol sporit pentru lumea înconjurătoare (exploatarea vehiculelor, a instalaţiilor, mecanismelor, folosirea energiei electrice, a substanţelor explozibile, efectuarea lucrărilor de construcţii etc.) au obligaţia să repare prejudiciul cauzat de izvorul de pericol sporit dacă nu demonstrează că prejudiciul se datorează unui eveniment prevăzut la art.2012 (cu excepţia cazurilor în care prejudiciul a survenit ca urmare a exploatării navelor aeriene) sau din intenţia persoanei vătămate.

(2) Obligaţia de reparare a prejudiciului revine persoanei care posedă izvorul de pericol sporit în baza dreptului de proprietate ori în alt temei legal sau persoanei care şi-a asumat paza izvorului de pericol sporit.

(3) Posesorul izvorului de pericol sporit nu răspunde pentru prejudiciul cauzat dacă demonstrează că izvorul de pericol sporit a ieşit din posesiunea lui ca urmare a acţiunilor ilicite ale unor terţi. În acest caz, răspunderea revine persoanei care a dobîndit în mod ilicit izvorul de pericol sporit. În măsura în care posesorul izvorului de pericol sporit este vinovat de faptul că izvorul a ieşit din posesiunea lui, el va răspunde pentru prejudiciu în mod solidar cu persoana care l-a dobîndit în posesiune în mod ilicit.

(4) Posesorii izvoarelor de pericol sporit răspund solidar pentru prejudiciul cauzat unui terţ prin interacţiunea acestor izvoare (coliziunea mijloacelor de transport etc.).

(5) Prejudiciul cauzat posesorilor izvoarelor de pericol sporit ca rezultat al interacţiunii acestora se repară potrivit dispoziţiilor art.1998.

Potrivit art. 2024 alin (1) Cod civil persoana care a reparat prejudiciul cauzat de o altă persoană are dreptul la o acţiune de regres împotriva acesteia în mărimea despăgubirii plătite persoanei vătămate dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Conform art. 2025 alin (1) Cod civil, repararea prejudiciului se face în natură, prin restabilirea situaţiei anterioare (transmiterea unui bun de acelaşi gen şi de aceeaşi calitate, repararea bunului deteriorat etc.), iar dacă aceasta nu este cu putinţă ori dacă persoana vătămată nu este interesată de repararea în natură, prin plata echivalentului bănesc (despăgubire), stabilit prin acordul părţilor sau, în lipsa unui asemenea acord, prin hotărîre judecătorească.

Potrivit pct. 35 lit. a) al Regulamentului privind Fondul de protecție a victimelor străzii, aprobat prin Hotărîrea Comisiei Naționale a Pieții Financiare nr.19/11 din 09 aprilie 2009, Biroul Naţional al Asigurătorilor de Autovehicule poate înainta, în limitele despăgubirii de asigurare achitate, acţiune de regres faţă de persoanele răspunzătoare de prejudiciu şi, după caz, pentru cheltuielile legate de instrumentarea şi lichidarea pretenţiilor de despăgubire, asupra persoanei sau persoanelor răspunzătoare pentru repararea prejudiciului, în cazul accidentelor în care posesorul (utilizatorul) autovehiculului nu deţine poliţă de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă sau autovehiculul a fost obţinut pe cale ilicită.

Punctul 36 al aceluiași Regulament prevede că persoana sau persoanele răspunzătoare pentru cauzarea prejudiciului au obligaţia să ramburseze în Fond despăgubirea achitată persoanei păgubite, inclusiv să ramburseze Biroului Naţional al Asigurătorilor de Autovehicule şi cheltuielile legate de instrumentarea şi lichidarea pretenţiilor de despăgubire.

Din materialele cauzei s-a stabilit că urmare a producerii accidentului din 8 noiembrie 2022 prin scrisoarea nr.4871-2022 din 19 decembrie 2022, ”General Asigurăpri” SA a refuzat achitarea sumei despăgubirii de asigurare, deoarece autovehiculul Mercedes 315 CDI cu n/î ***** se afla în posesia SRL „Autogenius”, iar aceasta nu a încheiat un contractul de asigurare RCA (f.d. 27).

Mai mult ca atât, drept temei pentru a refuza achitarea despăgubirii de asigurare a reţinut drept relevante prevederile art. 8 alin. (2^3), în cazul în care asiguratul persoană fizică, cu excepţia întreprinzătorului individual, a transmis autovehiculul pentru care s-a încheiat contractul în proprietatea sau utilizarea unei persoane juridice sau a unui întreprinzător individual în temeiul contractului de locaţiune sau al altui titlu prevăzut de legislaţie, riscul celor admişi de persoana juridică sau întreprinzătorul individual să utilizeze autovehiculul nu se consideră asigurat prin contractul încheiat în condiţiile alin. (2).

Astfel, conform art. 8 alin. (2) din Legea nr. 414 din 22.12.2006, contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto dintre persoana fizică, cu excepţia întreprinzătorului individual, şi asigurător se încheie în mod obligatoriu: a) cu indicarea persoanelor admise să utilizeze autovehiculul pentru care se încheie contractul (număr limitat de utilizatori); sau b) fără indicarea persoanelor admise să utilizeze autovehiculul pentru care se încheie contractul (număr nelimitat de utilizatori)

În acest sens instanța notează că potrivit poliței de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule seria RCAI-007470084 din 09.02.2022 în calitate de asigurat figurează Ciocan Sergiu, pentru autovehiculul de model Mercedes 315 CDI cu n/î *****, pentru perioada 09.02.2022-până 08.02.2023.(f.d.65)

Instanța reține că în cadrul ședinței de judecată pârâtul Ciocan Sergiu a menționat faptul că contractul de asigurare era încheiat în calitate de persoană fizică și nu pe firma „Autogenius”.

Corespunzător, instanța nu poate reține argumentele pârâtei „Autogenius” SRL potrivit cărora contractul de locațiune a mijlocului de transport de model Mercedes 315 CDI, cu numărul de înmatriculare *****, ar fi fost reziliat la data de 12 august 2022 și, prin urmare, acesteia nu i-ar putea fi imputată obligația de reparare a prejudiciului cauzat prin accidentul rutier din 8 noiembrie 2022.

Or, la dosarul cauzei nu au fost prezentate înscrisuri din care să rezulte că rezilierea contractului a fost înregistrată sau notată în registrele corespunzătoare, în condițiile prevăzute de lege. În aceste circumstanțe, actul de reziliere a contractului de locațiune (leasing), precum și actul de predare-primire a mijlocului de transport, semnate între „Autogenius” SRL și Natalia Ciocan, nu pot fi considerate probe suficiente pentru a demonstra încetarea raporturilor juridice opozabile terților și, respectiv, nu pot fi luate în considerare la soluționarea prezentei cauze.

Suplimentar, instanța constată că, deși „Autogenius” SRL invocă rezilierea contractului de locațiune a mijlocului de transport, în cadrul examinării cauzei nu au fost prezentate probe scrise din care să rezulte că, pe perioada în care a deținut în locațiune vehiculul de model Mercedes 315 CDI, cu numărul de înmatriculare *****, societatea avea încheiat, în nume propriu și în calitate de persoană juridică, un contract de asigurare valabil pentru respectivul mijloc de transport.

Această împrejurare contrazice susținerile pârâtei „Autogenius” SRL privind încetarea raporturilor juridice aferente utilizării vehiculului și evidențiază lipsa unor probe concludente care să demonstreze transmiterea efectivă și opozabilă a drepturilor și obligațiilor legate de acesta către Ciocan Natalia

În speță notabil este și faptul că din informația cu privire la mijlocul de transport, generat de portalul de date la 15 noiembrie 2022, rezultă că automobilul de model Mercedes 315 CDI cu n/î ***** era deținut de către persoana juridică „Autogenius” SRL, în locațiune/leasing.(f.d. 29)

În lipsa unor probe contrare, instanța reține că această împrejurare confirmă în mod neechivoc faptul că „Autogenius” SRL nu avea încheiat, în calitate de locatar și utilizator al vehiculului, un contract valabil de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto pentru mijlocul de transport de model Mercedes 315 CDI, cu numărul de înmatriculare *****.

Prin urmare, instanța nu poate reține argumentul pârâtului potrivit căruia, la data producerii accidentului, acesta nu mai deținea niciun drept asupra mijlocului de transport menționat și că vehiculul nu mai era utilizat de către SRL „Autogenius”. Deși pârâtul a prezentat contractul de reziliere din 12 august 2022, încheiat între Ciocan Natalia și SRL „Autogenius”, acest act nu a fost înregistrat la autoritatea competentă.

Astfel, în evidențele Registrului de Stat al Transporturilor, gestionat de Agenția Servicii Publice, nu au fost efectuate mențiuni privind modificarea sau încetarea contractului de locațiune, motiv pentru care efectele juridice ale acestuia continuau să fie opozabile terților la data producerii accidentului.

În speță sunt reținute prevederile art. 413 alin (1), (2) lit. d) Cod civil, drepturile, actele şi faptele privitoare la starea şi capacitatea persoanelor, cele în legătură cu bunurile care aparţin acestora, precum și orice raporturi juridice sînt supuse publicităţii în cazurile expres prevăzute de lege.(2) Publicitatea menţionată la alin.(1) se realizează prin: d) registrul de stat al vehiculelor.

(3) Dispoziţiile prezentului titlu se aplică în măsura în care prin dispoziţiile legale aplicabile unui anumit registru de publicitate sau prin alte dispoziţii legale speciale nu se prevede altfel.

Conform art. 420 alin (1), (2) Cod civil, dispoziţiile prezentului capitol se aplică fiecărui registru de publicitate (registru) care întruneşte următoarele condiţii: a) în acel registru, conform legii, se supun înregistrării anumite drepturi reale asupra anumitor categorii de bunuri şi/sau anumite alte drepturi patrimoniale (drepturi supuse înregistrării/drepturi înregistrate); b) legea stabileşte că drepturile supuse înregistrării se pot dobîndi numai prin înregistrarea lor în folosul dobînditorului în acel registru, cu excepţiile prevăzute de leg

Corespunzător, instanța apreciază critic și susținerea părții pârâte potrivit căreia, la data producerii accidentului rutier din 8 noiembrie 2022, autovehiculul nu era utilizat de către Ciocan Sergiu în calitate de angajat al SRL „Autogenius”, întrucât raporturile de muncă dintre acesta și societate ar fi încetat încă din luna septembrie 2022.

Or, în cadrul ședinței de judecată, pârâtul Ciocan Sergiu a declarat că, la data producerii accidentului rutier, mijlocul de transport se afla în locațiunea SRL „Autogenius”, fiind însă condus de către acesta.

Prin urmare, simpla încetare a raporturilor de muncă nu este suficientă pentru a exclude legătura dintre societate SRL „Autogenius”, și vehiculul implicat în accident, în lipsa unor probe concludente care să demonstreze încetarea efectivă și opozabilă terților a raporturilor juridice privind deținerea și utilizarea mijlocului de transport.

Totodată, instanța reține că, în cadrul ședinței de judecată, pârâtul Ciocan Sergiu a declarat că atât anterior producerii accidentului rutier, cât și ulterior acestuia, mijlocul de transport s-a aflat în locațiunea SRL „Autogenius”. De asemenea, acesta a confirmat că, după producerea accidentului, vehiculul a fost transmis din nou în folosința societății.

Această împrejurare confirmă existența unor raporturi juridice continue între părți cu privire la vehiculul în cauză și contrazice susținerile referitoare la încetarea definitivă a relațiilor contractuale dintre acestea.

Prin urmare, declarațiile pârâtului Ciocan Sergiu coroborate cu celelalte probe administrate în cauză constituie indicii temeinice privind menținerea relațiilor juridice dintre părți în legătură cu deținerea și utilizarea mijlocului de transport de model Mercedes 315 CDI, cu numărul de înmatriculare *****

Instanța remarcă că sarcina probațiunii în respectiva categorie de litigii, aparține părților care invocă pretenții și obiecții, conform regulii stabilite la art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Prin urmare, în ceea ce privește alegațiile părții reclamante pe marginea pretențiilor sale, instanța urmează a le cataloga ca fiind întemeiate și probate, în contextul în care partea reclamantă a realizat sarcina probațiunii în corespundere cu art. 117, 118, 121, 122, 130 din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, coroborând circumstanțele faptice enunțate la cele legale pertinente speței, instanța reține că vina pârâtului Ciocan Sergiu în producerea accidentului rutier din 8 noiembrie 2022 este stabilită corespunzător, iar din copia procesului-verbal de contravenţie, rezultă că autovehiculul deținut de „Autogenius" SRL în temeiul contractului de locațiune nu avea poliţă de asigurare, mai mult, contrariul nefiind probat, în rezultat se conchide asupra temeiniciei acțiunii reclamantului de încasare în ordine de regres a despăgubirii de asigurare reparat de BNAA.

Referitor la solicitarea reclamantului privind încasarea, în mod solidar, a despăgubirii de asigurare achitate în ordine de regres de la Ciocan Sergiu și SRL „Autogenius", instanța reține că această cerere este întemeiată doar în parte.

Potrivit art. 796 Cod civil, dacă doi sau mai mulţi debitori datorează o prestaţie în aşa fel încît fiecare este dator să efectueze întreaga prestaţie, iar creditorul poate pretinde fiecăruia din debitori executarea, atunci debitorii sînt legaţi solidar.

Potrivit art. 797 Cod civil, o obligaţie solidară nu se prezumă, ci se naşte prin act juridic sau prin lege.(2) Atunci cînd se cer despăgubiri pentru neexecutarea unei obligaţii indivizibile, debitorii sînt ţinuţi solidari pentru plată în folosul creditorului.

Astfel, din materialele cauzei rezultă că, la data producerii accidentului rutier, pârâtul Ciocan Sergiu deținea o poliță de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto valabilă, încheiată în calitate de persoană fizică. În aceste condiții, răspunderea acestuia urmează a fi apreciată prin prisma raportului de asigurare existent, precum și a dispozițiilor legale care reglementează exercitarea dreptului de regres al asigurătorului.

Prin urmare, instanța apreciază că nu sunt întrunite temeiurile legale pentru admiterea integrală a pretenției privind obligarea în solidar a ambilor pârâți la repararea prejudiciului, urmând a fi stabilită întinderea răspunderii fiecăruia în funcție de situația de fapt reținută și de normele legale incidente.

Reieșind din cele menționate instanța consideră parțial întemeiată cerința privind încasarea despăgubirii de asigure în rodine de regres și va dispune încasarea din contul pârâtului SRL „Autogenius" în beneficiul reclamantului BNAA a despăgubirii în mărime totală de 14450 lei.

În rest, pretenția reclamantului privind încasarea despăgubirii în ordine de regres din contul pârâtului Ciocan Sergiu urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, întrucât la data producerii accidentului rutier acesta deținea o poliță de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto valabilă, încheiată în calitate de persoană fizică, nefiind întrunite temeiurile legale pentru angajarea răspunderii sale patrimoniale în condițiile invocate de reclamant.

Cu referire la cerința reclamantului de încasare a cheltuielilor legate de instrumentarea dosarului de daună în mărime de 800 lei, instanța reține că aceste cheltuieli invocate de reclamant au fost probate prin dovezi pertinente, așa cum se prescrie în art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă, în raport cu prevederile pct. 36 din Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 19/11 din 09.04.2009, cu privire la aprobarea Regulamentului privind Fondul de protecţie a victimelor străzii.

La materialele cauzei sunt anexate copia procesului verbal de constatare a daunelor nr. 3058-22RCA din 15.11.2022 privind evaluarea autoturismului de model Toyota RAV4 cu n/î ***** întocmit de ”General Asigurări”, demersul BNAA către ”Eurotaxglas” SRL privind evaluarea pagubelor privind reparația în baza procesului verbal de constatare a daunelor nr. 3058-22RCA din 15.11.2022.

Potrivit anexei nr. 1 costul dosarelor de daune cu nr. FVS/23/014 din 26.01.2023 constituie 800 lei.(f.d 43)

Totodată la materialele cauzei sunt anexate scrisorile adresate pârâtului prin care se solicită achitarea despăgubirilor și a cheltuielile aferente gestionării dosarului de daună pentru fiecare caz în parte, iar în total în mărime de 800 lei .

Astfel, instanța de judecată va dispune încasarea de la pârât în beneficiul A.P. ”B.N.A.A.” suma de 800 lei, cu titlu de cheltuieli de constatare și evaluare a daunelor.

Referitor la pretenția privind încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 43480 lei, judecătorul reține că, potrivit art.942 alin.(1) Codul civil, în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadenţă, creditorul are dreptul la dobîndă de întîrziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenţei plăţii pînă la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin.(2) ori la o altă rată prevăzută de dispoziţiile legale speciale.

(2) Rata dobînzii de întîrziere este egală cu rata prevăzută la art.874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. Cu toate acestea, dacă înainte de scadenţă obligaţia pecuniară era purtătoare de dobîndă prevăzută de contract, în scopul determinării ratei dobînzii de întîrziere, creditorul poate înlocui rata prevăzută la art.874 cu rata dobînzii prevăzute de contract.

Corespunzător instanța reține și prevedrerile art. 861 alin (2) Cod civil, care stipulează că dacă datoria de a executa imediat nu rezultă din lege, contract sau din natura obligaţiei, debitorul trebuie să execute obligaţia în termen de 7 zile din momentul primirii facturii sau a unei cereri echivalente din partea creditorului. Introducerea acţiunii în justiţie faţă de debitor se asimilează cererii de executare din partea creditorului.

La caz, instanța notează că prin pretenția nr.02-370/23 din 2 februarie 2023, pârâtul a fost informat despre obligația de achitare a despăgubirii de asigurare pentru deteriorarea autovehiculului Toyota RAV 4 cu n/î ***** în mărime de 14450 lei și de a compensa cheltuielile de instrumentare a dosarului de daune în sumă de 800 lei în termen de 5 zile din momentul recepționării scrisorii, însă deși scrisoarea a fost expediată la sediul firmei aceasta a fost returnată cu mențiunea nereclamat (f.d. 45-46)

Potrivit art. 183 alin.(1-4) Cod civil persoana juridică are un sediu, indicat în actele de constituire.(2) Stabilirea şi schimbarea sediului sînt opozabile terţilor din momentul înregistrării de stat.3) Adresa poştală a persoanei juridice este cea de la sediu. Persoana juridică poate avea şi alte adrese pentru corespondenţă.(4) Toate documentele şi scrisorile intrate la sediu se consideră recepţionate de către persoana juridică.

După cum rezultă din materialele cauzei, în timpul indicat în cererea prealabilă, pârâtul nu a achitat datoria, mai mult ca atât nici după depunerea cererii de chemare în judecată pârâtul nu a reacționat și nu și-a onorat obligațiile asumate.

Astfel, luând în considerație norma legală expusă, precum și faptul că pârâtul nu și-a executat obligația de restituire în ordine de regres a despăgubirii de asigurare, instanță consideră oportun a încasa de la pârât dobânda de întârziere în mărime de 3480 lei calculată pentru perioada 14 aprilie 2023 – 2 septembrie 2024 conform calculului prezentat la f.d.54, reieșind din suma despăgubirii de 14450 lei și 800 lei cheltuieli pentru instrumentarea dosarului de daune.

Prin urmare instanța va dispune încasarea dobânzilor de întârziere în mărime totală de 3480 lei.

Cu referire la pretenţia privind compensarea cheltuielilor de judecată, de reţinut sunt prevederile art. 82 Cod de procedură civilă, , cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

Conform art. 83 Cod de procedură civilă, (1) Taxa de stat este o sumă de bani care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar. (2) În acţiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcţie de caracterul şi valoarea acţiunii, iar în acţiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporţii fixe, conform Legii taxei de stat nr.213/2023.

Conform art. 87 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, valoarea acţiunii se determină din suma cerută – în acţiunile pentru plata unei sume.

Potrivit art. 84 alin.(1) Cod de procedură civilă, taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, pentru intentarea unui proces judiciar civil sau de contencios administrativ atât în primă instanţă, cât şi în căile de atac, în temeiul legii.

În conformitate cu art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă, care stipulează că, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câştig de cauză toate cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Potrivit pct. 1.1.2 din Anexa nr. 1 din Legea taxei de stat nr.213 din 31.07.2023, pentru cererile de chemare în judecată privind litigiile cu caracter patrimonial, dacă valoarea acţiunii este de 5001–50000 lei, 250 lei + 4% din valoarea acţiunii care depăşeşte 5001 lei.

Corespunzător, în situația în care a fost admisă integral acțiunea, iar la depunerea cererii a fost achitată taxa de stat în mărime de 799,16 lei conform ordinul de plată nr. 1646 din 9.08.2024 (f.d. 2), instanța de judecată consideră justificat și temeinic încasarea de la pârâtul SRL „Autogenius” în beneficiul Asociației Profesionale „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” cheltuielile de judecată sub formă de cheltuieli privind achitarea taxei de stat în mărime totală de 799,16 lei.

Potrivit art. 2 din Legea taxei de stat nr.213 din 31.07.2023, Taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, de la persoanele fizice şi juridice pentru intentarea unui proces judiciar civil, de contencios administrativ, precum şi pentru fiecare contestaţie împotriva deciziei agentului constatator asupra cauzei contravenţionale atât în primă instanţă, cât şi în căile de atac.

(2) Taxa de timbru nu este susceptibilă de scutire, amânare sau eşalonare, cu excepţiile prevăzute de prezenta lege. Suma de bani plătită ca taxă de timbru nu se restituie şi nici nu se compensează din contul părţii care a pierdut procesul.

Ca urmare se reține că odată cu depunerea acțiunii în conformitate cu art. 2 din Legea taxei de stat nr.213 din 31.07.2023, partea reclamantă a achitat și taxa de timbru în mărime de 200 lei, fapt confirmat prin ordinul de plată nr. 1702 din 9.08.2024.(f.d.3)

Astfel instanța va dispune și încasarea din contul pârâtului costul cheltuielilor de judecată ce țin de achitarea taxei de timbru la depunerea acțiunii în instanță în mărime de 200 (două sute) lei.

Referitor la solicitarea privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 7000 lei, instanța notează că potrivit art. 90 lit. i) Cod de procedură civilă din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de de asistenţă juridică".

Potrivit art.96 alin.(1) şi (1^1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Potrivit materialelor cauzei, se atestă că reclamanta Asociația Profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule" a fost reprezentată în instanţa de judecată de avocatul stagiar Mamaliga Elena -Maria împuternicită prin mandatul MAS nr. 091965 din 2 septembrie 2024 (f.d.5), cât și de avocatul Popil Angela împuternicită prin mandatul MA nr.2243710 din 6 mai 2025, ambele activând în cadrul Cabinetului Avocatului „Angela Popil " (f.d.86)

Potrivit ordinelor de plată nr. 1756 din 9 august 2024 și nr. 1682 din 12 octombrie 2024 Asociația Profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule" a achitat pentru serviciile de asistenţa juridică acordată de către CA „Angela Popil" în total suma de 7000 lei (f.d.4,73)

La determinarea caracterului rezonabil al cheltuielilor de asistență juridică, prezintă relevanță și jurisprudența CtEDO. La caz, pentru a verifica caracterul echitabil al sumei compensatorii, instanța va analiza rezonabilitatea și necesitatea cheltuielilor de asistență juridică prin prisma complexității cauzei, dificultății întrebărilor juridice ridicate de speţă, aportului avocatului la soluționarea cauzei, timpului şi muncii depuse de avocat.

La fel, pentru determinarea cuantumului compensaţiei acordate, instanţa de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ţine cont de: complexitatea cauzei; noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speţă; aportul avocatului la soluţionarea cauzei; timpul şi munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistenţa; faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obţinut; restricţiile de timp impuse de client şi de circumstanţele cauzei; natura şi durata relaţiei dintre avocat şi client; experienţa, reputaţia şi abilitatea avocatului; justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obţinute în cauză.

Conform pct.21^1 a hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la practica aplicării de către instanţele judecătoreşti a legislaţiei despre încasarea cheltuielilor de judecată în cauzele civile nr. 25 din 28.06.2004, soluţionînd cererile de restituire a cheltuielilor pentru asistenţă juridică acordată, instanţele vor reţine următoarele: Pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistenţa juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidenţiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: a. dovada achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată); b. copia de pe facturile de strictă evidenţă, emisă pentru clienţi-persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislaţie; c. listă detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi a timpului aferent acestora (cu tariful şi orarul).

Prin urmare, instanţa concluzionează, că reieșind din cele expuse şi în concordanță cu jurisprudența CtEDO, totodată, reținând dovada achitării onorariului avocatului conform bonurilor de plată anexate în mărime totală de 7000 lei achitați de către Asociația Profesională

„Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule”, complexitatea cauzei, şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speţă, aportul avocatului la soluţionarea cauzei, timpul şi munca depusă de avocat, rezultatul obţinut, examinarea cauzei în ședință cu participarea părților, instanţa de judecată, admite cererea reprezentantului reclamantului și va încasa suma de 7000 lei cu titlu de cheltuieli de asistenţă juridică, care este una reală, necesară şi rezonabilă.

În concluzia raționamentelor indicate supra, reieşind din situaţia de fapt expusă, raportată la textele de lege enunţate, se concluzionează necesitatea admiterii parțiale a acţiunii, cu încasarea de la SRL „Autogenius” în beneficiul Asociației Profesionale „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” despăgubirea de asigurare în mărime de 14450 lei, cheltuieli de instrumentarea a dosarului de daune în mărime de 800 lei, dobânda de întârziere în mărime de 3480 lei, cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat în mărime de 799,16 lei, taxa de timbru în mărime de 200 (lei) cheltuielile de asistență juridică în mărime de 7000 lei.În rest, acțiunea se respinge ca neîntemeiată.

Totodată instanța reține următoarele că în corespundere cu prevederile art.6 alin.(1) din CEDO, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî, fie asupra încălcării drepturilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptate împotriva sa.

Drept rezultat al aprecierii probelor, instanţa judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe şi respingerea altor probe, precum şi argumentarea preferinţei unor probe faţă de altele.

Instanța nu se expune asupra fiecărui argument invocat de participanții la proces, ținând cont de Avizul nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni, în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei, din care rezultă că, motivarea hotărârii nu trebuie înțeleasă ca necesitând un răspuns la fiecare argument invocat.

Or, potrivit jurisprudenței Curții Europene, pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea trebuie să evidențieze că, judecătorul a examinat chestiunile esențiale prezentate și nu trebuie interpretată ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument (Van de Hurk vs Țările de Jos, 19 aprilie 1994, pct.61, seria A, nr.288).

În conformitate cu prevederile art. art. 238-241 CPC al RM, instanța de judecată

h o t ă r ă ş t e:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Asociația Profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” către SRL „Autogenius”, Ciocan Sergiu intervenient accesoriu CA „General Asigurări” SA privind încasarea despăgubirii în ordine de regres, dobânda de întârziere și cheltuielile judiciare.

Se încasează de la SRL „Autogenius” în beneficiul Asociației Profesionale „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” despăgubirea de asigurare în mărime de 14450 (paisprezece mii patru sute cincizeci) lei, cheltuieli de instrumentarea a dosarului de daune în mărime de 800 (opt sute) lei, dobânda de întârziere în mărime de 3480 (trei mii patru sute optzeci) lei, cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat în mărime de 799,16 (șapte sute nouăzeci și nouă,16) lei, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 7000 (șapte mii) lei.

În rest, acțiunea se respinge ca neîntemeiată.

Hotărîrea este cu drept de atac în ordine de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul centru).

Președintele ședinței
Judecătorul Octavian DVORNIC